

"СВОБОДА" (LIBERTY)

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 88 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 9, 1911, under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates: Three cents the copy. One year \$10.00. Foreign and Jersey City Rates. One year \$10.00.

Address: 88 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J. Telephone Administration: 488 Montgomery.

Perennially published by the Ukrainian National Association, Inc. Headed by Editorial Committee.

Published by the Ukrainian National Association, Inc. Headed by Editorial Committee.

Perennially published by the Ukrainian National Association, Inc. Headed by Editorial Committee.

Perennially published by the Ukrainian National Association, Inc. Headed by Editorial Committee.

Perennially published by the Ukrainian National Association, Inc. Headed by Editorial Committee.

Perennially published by the Ukrainian National Association, Inc. Headed by Editorial Committee.

Perennially published by the Ukrainian National Association, Inc. Headed by Editorial Committee.

Perennially published by the Ukrainian National Association, Inc. Headed by Editorial Committee.

Perennially published by the Ukrainian National Association, Inc. Headed by Editorial Committee.

Perennially published by the Ukrainian National Association, Inc. Headed by Editorial Committee.

Perennially published by the Ukrainian National Association, Inc. Headed by Editorial Committee.

Perennially published by the Ukrainian National Association, Inc. Headed by Editorial Committee.

Perennially published by the Ukrainian National Association, Inc. Headed by Editorial Committee.

Perennially published by the Ukrainian National Association, Inc. Headed by Editorial Committee.

Perennially published by the Ukrainian National Association, Inc. Headed by Editorial Committee.

Perennially published by the Ukrainian National Association, Inc. Headed by Editorial Committee.

Perennially published by the Ukrainian National Association, Inc. Headed by Editorial Committee.

Perennially published by the Ukrainian National Association, Inc. Headed by Editorial Committee.

Perennially published by the Ukrainian National Association, Inc. Headed by Editorial Committee.

Perennially published by the Ukrainian National Association, Inc. Headed by Editorial Committee.

Perennially published by the Ukrainian National Association, Inc. Headed by Editorial Committee.

Perennially published by the Ukrainian National Association, Inc. Headed by Editorial Committee.

Perennially published by the Ukrainian National Association, Inc. Headed by Editorial Committee.

Perennially published by the Ukrainian National Association, Inc. Headed by Editorial Committee.

Perennially published by the Ukrainian National Association, Inc. Headed by Editorial Committee.

Perennially published by the Ukrainian National Association, Inc. Headed by Editorial Committee.

Perennially published by the Ukrainian National Association, Inc. Headed by Editorial Committee.

Perennially published by the Ukrainian National Association, Inc. Headed by Editorial Committee.

НЕ ЗАБУВАЙМО НА ТИХ, ЩО НАСТАВЛЯЛИ СВОЮ ГРУДЬ ЗА РІДНИЙ КРАЙ

(Надійшла стаття)

Читаю що дня в "Свободі", як то наш американсько-український нарід рушився, щоб допомогти рідному краю. Аж серце радуєся, коли бачишся, що народне сумління та любов до рідного краю так побилдали та взяли верх над самолюбством та над чорною роботою...

Старий край, на вів, сиріт, діти та полонених не дає ні цента, кабі то буржуазія, а за її посланих на редакторів від "Українських Вістий", бо то ніби "пролетаріяты" — Таки показує, що наш нарід є нарід є нація, що розуміє свій обов'язок...

Сьогодні у Львові один долар вартує мало не 900 польських марок. Аж серце росте, коли подумати, що кождий нових 1.000 доларів присланих з Америки, дає "Горожанському Комітету" у Львові майже до мільона марок! Лише так дається, Браття і Сестри, а наш земляки в Галичині не то Ляхам, але самому чорному не дадуться! Спомагаймо тих героїв, борців та мучеників — бо кождий долар скріпить їх сили, додає ім духу, відваги і віри в майбутнє!

Але я хотів би сказати кілька слів про те, що в патріотичних лапах ми забуваємо на тих, що лили свою кров за рідний край святами, а тепер хорють, голодують та замерзають по таборах полонених і інтернованих. Ми забуваємо на славу незрівняну, героїську галицьку армію. Частина її є на Україні, у повстанчих відділах, що боротьба за вільну Україну до сьогодні. Сих героїв наша пам'ять не може — на жалю — досягнути. Але є ще значні частини цієї армії або в полоні або інтерновані в інших краях.

В Польщі, в львівській області, є яких 20,000 галицьких героїв-борців. Положення їх страшенне. Мрутуть вони як мухи в пізну осінь, — від студених, голоду, від хворі, хороб, "Горожанський Комітет" зі Львова помагає їм, як може, але поміч та дуже утруднена, бо Ляхи не допускають делегатів "Українського Комітету" зі Львова до них та борців. Так само не можна прислати сим полоненим поміч поручити з Америки, бо Ляхи все вкрадуть. Оліночка дороги допомогти сим внаслідок боротьби з мучениками є через Американський Червоний Хрест, — бо делегати Америк. Червоного Хреста Польща не сіє вільно виступати до них та борців. Щоб однак Америк. Червоний Хрест зайнявся нашими полоненими в польських таборах, до того треба, щоб якась центральна українська заповомога організація тут, в Америці, звернулася до Америк. Червоного Хреста та дала йому гроші або готові речі (одяг, біле, консерви, ліки тощо) для передачі нашим полоненим в польських пеклах. Такі центральні організації у нас є: "Український Хрест" від провідного...

д-ра Сіменювача в Шікаго і "Тимчасовий Укра. Заповомогаційний Комітет" від провідного д-ра Сіменювача в Нью-Йорку. Але як ті організації не мають потрібних на се фондів (на таку діля треба би найменше яких 20,000 доларів). Виходить отже, що наш нарід в Америці або повинен дати потрібні на се діля фонди котрий-небудь з тих дохот організацій або повинен заложити для цієї діля цілковито нову центральну організацію і дати їй гроші на се певну ціль. Нову організацію закладати тяжка і довга справа. Значить: найкраще було би доручити се діло одній з тих згаданих існуючих вже організацій. А се ділянізація була би, якби ті дві організації самі дороздумались між собою та дійшли почин до сеї ділянізації швидко. Піддаю на розгляд народну дискусію — одначе з цієї діля, аби вони не тяглися довго, бо добре нам дискутувати, але тамтиж тяжко годувати. Так само через Америк. Червоний Хрест треба би тежчас заложувались тими окола 5,000 Галичаними, що є тепер інтерновани в Болгарії, а про котрих істноване аж тепер довідуємося з газет. Ім там певно ліпше, як тми, що в львівській пеклі — але в гаразді вони не живуть! Болгари се чесний, працьовитий нарід і там вони не вогоріли. І там вони самі дуже бідні та зруйновані війною. Тому і інтерновані там Галичани тяжко будують. Щоби Америк. Червоний Хрест заіопікувався ними, на се треба знову, аби якась українська інституція в Америці звернулася до него з грішми чи дарунками для сих полонених. А він уже зарадом доставить се ім в Болгарію.

О мнго легше помогти тим недовбиткам нашої славної, галицької армії, що є в Чехославащині. Є їх там усього окола 10,000 мужа. Складаються на се: 1) т. зв. "гірська бригада", що при відороті галицької армії в жовтні 1919 була відітнута Ляхами в Турчанинській рещі армії та переїхала на чеський бік Карпат; 2) т. зв. бригада генерала Красва, що враз з цілою галицькою армією переїхала була в червні 1919 на Україну, потім в вересні 1919 здобула була Київ, звідки її виверили Денікіни, даліше — як галицька армія на Україні розпалась — воявала як частина армії Павленка; вкінці, коли Петлюра зробив зусилля знову з Ляхами, ся бригада покинула Петлюру і Павленка, переїхала сілою через Покуте і Гуцульщину на Закарпаття та перебувала на чеський бік — і 3) утікачі з львівських таборів полонених, що перекрадаються на чеський бік. — Тепер ті всі Галичани є інтерновані в таборах в Ліберці, Турнові і в інших місцях. Вправді Чехи прихильні для них — але се так не так, якби для свого війська. В Чехах також скупо на живність; барани старі, дірвані, зм'яні. Люде зобов'язані не годні вже перенести стільки нужди. Вони-ж по шість літ воюють! Дивно дістати вони всегні пів чеської корони (пів американського цента) плати. Іх розділяють діти в чеських і наших газетах. Іх писали поміч дуже легко, треба лише писати гроші або т. зв. фуд-дрейфти Гувера на адресу галицького делегату (носа) в Чехославащині, д-ра Степана Смаля-Стоцького. Адресувати так: DR. STEPAN SMAJ-STOCKY, Hotel Imperial, Prague, Czechoslovakia. До посланих долати звідси лист з поясненням, що на галицьких жовнірів в Чехії. Д-р Смаля-Стоцький знає їх найліпше — тому розділяти їх справляють — так, аби всім було рівно. Я пропонував би, щоб ті громади, котрі нічого се не вислали на поміч старому краю, вислали зараз з того, що зібрано дві треті частини до Львова...

а одну третю часть на руки д-ра Смаля-Стоцького до Праги; а знов ті громади, що вже писали останніми часами яку теперуву до Львова, нехай тепер знов зоробять невелику складку та нехай все, що зберуть, відшлють до Праги, на руки д-ра Степана Смаля-Стоцького. З тих послідок до Праги-го буде писатись часть грішми (готівкою), а часть фуд-дрейфти Гувера. Гроші потрібні на одні і на інші видати, а фуд-дрейфти на виплату скупого харчу. До посланих добре є додати лист від громади до жовнірів-борців з подякою за їх жертву, з обітницею, що не забудемо їх, та з заохотою до би і даліше видержати вірно до остатка при прапорі Борців за волю, бо визволене вже не далеко! Се докласти ім духа і скріпити їх сили і віру в побіду!

Отсе я хотів пригадати нашим жертволюбивим громадам в Америці. Не забуваймо і на сих борців за волю, бо вони варті того, аби ім помогти. До того небагато придується вони знов певно рідному краю: Тому липуваймо сих останніх кадр нашої армії як ока в голові!

Канадійські Українці також повинні зайнятися тільки сею переважною справою.

Свідомий.

СВІТІ СТРАДАЛЬЦІ. Всім найсвітлішим, тми, що нону в [Доні], Клануєш, що стану в вашій обороні! А нині, — нині не все недостатко! Прибійте отже, краснево не майте; Нехай се дліше буде як завадок На те, що в шатра може засвілю, Бо днесь все чую над собою крила, Що мене вилітає гнило Бола ська.

О, дай нам, Боже, рівновагу духа І збери нас зрештою, як птаха тел Жабюка наша вже полудам буває; О, дай забути нам про все прокляте І задринуть в темлі ті хмарі, Доні поспіє грій троїт карі!

(Н. Р.)

БОРІТЬБА ЗА ГАЛИЦЬКУ НАФТУ НА ПАРИСЬКІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ.

(Даля)

НАТИСК НАФТОВИХ ІНТЕРЕСІВ НА МИРОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ. В 1911 році на біржі в Лівь, у Франції, уряджено божельвину просто спекуляцію в зв'язку з шумним в розривах численних нафтових компаній на галицьких нафтових терених. Вразте отді французькі геолози зробили відкриття, що на схід від ріки Віста, себто на найбільшій на схід висуненій часті Галичини, можна добувати нафту на глибині всього 400 до 500 метрів та що ся нафта богато більше має бензици як нафта окрега тустановицького. Визначтею ошадности, як можна робити при верченню за нафтою, положеноу близько поверхні землі, та збільшена вартість нафти бє сумніву оправдували французькі припунці, що дісна будучність галицьких нафтових теренів лежить в жерелах коб Віткова та в округі.

"Як війна скінчилася і прийшло до подлуво воєнної добуци, фінансісти алієнті почали завязув боротьбу в Парижі, щоб не допустити до того, щоби галицька справа була порішена після закінчення національності, поставленої президентом Вилсоном в його 14 пунктах. Кліпсатичні групи предлодили отсі три можливі розвязки для "мирових златок": 1) Розділити Галичину зловж рикі Сяну. 2) Розділити Галичину зловж рикі Буга. 3) Прилучити обі часті до Польщі.

"Проти першої розвязки підносили, що в таким случаю всі нафтові терени Галичини, звинятком округи Поток-Кростенко, принабли независимій Україні. В таким случаю, Польща не була-в вилки впродукувати більше як 4,000 тон парафіну місячно, тоді як вона мала-би 38 мільонів населення та потребувала для нього що найменше по 7 кильограмів на чоловіка, або понад 22,000 тон на місяць. Говорили даліше, що така розвязка мусілаб спричинити вихід польських елементів з нафтяного промислу, що независима Україна заприслала собі край до співучастя в розвиванні її природних промислів та що се може отворити поле чимеським інженерам, фабрикантам зварядка, технічним дорядникам, фінансистам, купцям і т. д. Говорили, що дісна єдина та мотуча Польща той "край зі закінною культурою та її традиційною ненавистю до Німеччини може побудувати мур проти бімещької навали на схід". Ше нині виводили, що "Польщі не треба зараз на вступі її інованія ослаблти незручним розбором і позбавляти найіншійших її пібр, якби вона може дати за товари антанті".

Разом збірано в Бостоні \$340.00. Такісі було збірано дрібно-мально по велику суму на число Українців мешкаючих в Бостоні. Могао би бути десять разів більше, якби кождий Українець в Бостоні сповнив свій обов'язок Українці і чоловіка, що се значить збірвати, то лише по менше малим куртом лідера, котрим за се велике спасибі. М. К.

НА ПОМІЧ СТАРОМУ КРАСВИ. Рівдана жертва, зібрана в домі У. Н. С. 83 Грен стр. Дієркс Сіті, Н. Дж. С. Ядловський, Ф. М. Струтинський, В. Левинський, М. Кашинський, А. С. Стороженко, Я. Савва, С. Милоненко, Я. Веперак, В. Гасі, Д. Андриєко, Р. Стороженко, В. Лютинський, М. Кіричак, по \$5.00; А. Омишак, П. Ренко, Стороженко, М. Савва, П. Майданський, С. Шмон по \$4.00; М. Савва, П. Майданський, С. Шмон по \$1.00. Разом збірано \$110.00. Висладо \$10.00. Чесно, Австрій. Експрес К. (1683197) на Яв Горожанському Комітету у Львові. Я. Кашинський, секретар. Дієркс Сіті, 19 січня 1921.

різній причиною є те, що Польня надрукувала безмежну кількість паперових грошей, на які немає покриття ані в золоті ані в сріблі, ані навіть жадної дійсної поруки в капіталі. Чужинці, як купують польські гроші, то вони ризикують, фінансісти звичайно не ризикують великим сум і тому платять за польські гроші можливо найнижшу ціну. Ті паперові гроші, які заграничні банки прийняли від Польщі, то є довг Польщі загранично. Ті банки будуть вважати, аби той довг стягнути з Польщі за процентом, з добрим зиском, але се теж нелегка справа, бо нема надії на фінансове оздоровлення Польщі. Як довго се так потягнеться, не знати. Не знати також, чи в недалекий будучині польська марка буде далі падати, чи підскочить вгору. Для рятунку їй треба заграничної позички, а ніхто їй не хоче дати, бо ціла теперішня Польща побудована на певних крихких підставах, а її будучність залежить не від неї самої, але від укладу відносин в Східній Європі, а також і в Середній Європі.

ЗАХОДИ БОСТОНЬКИХ УКРАЇНЦІВ ДЛЯ ПОМОЧИ СТАРОМУ КРАСВИ.

(Лопієс "Свобода")

Хвалена Революція "Свободи"! — Прошу помітити пару слів з Бостону, Месс., про акцію бостонських Українців в справі поміч рідному краю. Ше в місяці жовтні м. р. заложено кількаю одилиць злістак за контр-революціонери, а у комітет несення поміч рідному краю, котрого заходом відбулася дія 14. палюлата, 1920, конференція і виче. Виче не удалось, через люді, котрі біглим Галичаним уважати за контр-революціонери, а у українського робітника в Америці, котрий хоче помогти рідному краю, за найгіршого буржуа. Але такі тогосамоді дія зійшлися в Кампінгтоні, а у країнського робітника в Америці, котрий хоче помогти рідному краю, за найгіршого буржуа. Але такі тогосамоді дія зійшлися в Кампінгтоні, а у країнського робітника в Америці, котрий хоче помогти рідному краю, за найгіршого буржуа.

Хвалена Революція "Свободи"! — Прошу помітити пару слів з Бостону, Месс., про акцію бостонських Українців в справі поміч рідному краю.

Хвалена Революція "Свободи"! — Прошу помітити пару слів з Бостону, Месс., про акцію бостонських Українців в справі поміч рідному краю.

Хвалена Революція "Свободи"! — Прошу помітити пару слів з Бостону, Месс., про акцію бостонських Українців в справі поміч рідному краю.

Хвалена Революція "Свободи"! — Прошу помітити пару слів з Бостону, Месс., про акцію бостонських Українців в справі поміч рідному краю.

Хвалена Революція "Свободи"! — Прошу помітити пару слів з Бостону, Месс., про акцію бостонських Українців в справі поміч рідному краю.

Хвалена Революція "Свободи"! — Прошу помітити пару слів з Бостону, Месс., про акцію бостонських Українців в справі поміч рідному краю.

ПІДПІРАЙТЕ СВОЮ ГАЗЕТУ І ДБАЙТЕ ПРО ЇЇ РОЗВИТОК!

Щорічна переплата за переплатити днівника "Свободи" в Злучених Державах становить 7 доларів, а щорічна переплата для Канади 10 доларів. Кождий, хто принає зорі щорічну переплату, крім того, по мати-не заплачену переплату за повних 12 місяців, вистіпає даром як і звичайно, то жок на ціну 2 долари (після його внаслідку вибору з ділянка, оголошеного в "Свободі", та внінше чгає числою стороною 4-та). Тож, не гайте часу, а мерщій придуляйте нових переплатників "Свободі" і самі присягайте переплату та користайте з премії, поки пора! Пам'ятайте, що "Свобода" се Ваша газета, і що як добаєте її, то добаєте до себе самих, а не до того шматка паперу, котрий ви купили майже 9 польських марок, котрі нормально вартували би понад 2 долари. За одного долара тепер є окола 900 польських марок, а хто тепер купить польських марок за 115 доларів, має 100,000. Тож має \$1.50, то в Польщі має 1 мільон марок і є мільонером. Польська марка тепер стоїть найгірше з усіх грошей на світі. Причини того можуть бути

